

de beeldend kunstenaar, ik snap 'm niet

**wil de code kraken van de wereld
maar sluit zich op in een cel
hoopt de ware vorm te vinden
maar kiest voor vier lege muren
als een mol in zijn hol
als een pad in haar hoek
in de Paddenhoek**

de beeldend kunstenaar, begrijpe wie kan

**valt er van buiten maar wat licht naar binnen
dan is de kunstenaar allang content
de rest is graven in zichzelf
vorm, kleur, lijnen, geur
als een mol in zijn hol
als een pad in haar hoek
in de Paddenhoek**

ja, de beeldend kunstenaar is te beklagen

**zijn beste vrienden: zijn kwasten
haar grootste geluk: een doek dat gaat spreken
zijn dierbaarste verhouding: de spanning van twee strepen
het beetje kleur in haar leven: het juiste grijs
als een mol in zijn hol
als een pad in haar hoek
in de Paddenhoek**

je zal maar beeldend kunstenaar wezen!

**hier hokken ze samen, helemaal alleen
elk hun eigen hokje, allemaal één stoel
het heeft iets van een klooster
maar dan zonder parochie
zonder gedeelde maaltijd
zonder collectief gebed
de echte kunstenaar bidt op zichzelf**

als mens van het theater valt dat nauwelijks te vatten

**naast Emma zit nog een Emma, maar dat weten ze niet van elkaar
boven Carlos zit nog een Carlos, maar ze hebben nauwelijks contact
want bij elkaar aankloppen doe je niet
heiligschennis, schending van het heilige!
voor kunstenaars is een deur nu eenmaal meer een deksel
je doet ze niet open, je doet ze dicht
je sluit er jezelf mee af, mee uit, mee buiten
vóór samen komt solo
vóór alles komt het werk**

**dat is wat ik dacht, als verkenner
na één etmaal in de Paddenhoek
één woord kwam steeds terug:
'eencelligen'
als een dikke streep door alle nuances van alle gesprekken
'diep vanbinnen zijn beeldend kunstenaars eencelligen'**

**een bijzonder monochrome gedachte
voor zoveel ateliers, zoveel kleurpaletten, zoveel verkende vormen**

**wat had ik daar echt gezien
voorbij die gesloten deur, onder die eenzame stoel?
wat had ik er zelf van opgestoken,
van al die kunstenaars?**

**traag trok mijn monochroom in scheuren
welden er plots andere tinten op
begonnen zich nieuwe lijnen af te tekenen
werd mijn idee een landschap
rond dat ene diepe inzicht dat nieuw voor mij was:
het gaat niet om de mensen, het gaat om de ruimte**

**ineens keek ik als kunstenaar
niet naar het zichtbare, maar naar de structuren**

**het gaat niet om de kunstenaar
het gaat om de plek die hij betreft
niet om de mol, maar om zijn hol
wat is het atelier voor een plek?
en wat is die plek voor de wereld?**

het atelier is voor de kunstenaar
wat de sjakosj is voor de vrouw
wat de slaapkamer is van kennissen:
nog persoonlijker dan hun toilet

het atelier is de spijsvertering zelf

hier gaat alle voedsel van buiten
in de blender van vanbinnen
bij de ene zijn het reisfoto's
bij de ander karton van op straat
bij de volgende zand en garen
hier wordt het gewikt en gewogen
gedraaid en gekeerd
en als nieuw leven weer teruggegeven

hoe dat gaat, in deze ruimte
is een kwestie van kwetsbaarheid
van alchemie, van psychologie
wat je niet durft, toch durven
wat je niet ziet, toch zichtbaar krijgen
proberen mislukken proberen
draaien aan de knop van een kluis
tot het klikt: de juiste code
en de schat zich openbaart

bijzonder dat het nog kan
deze cellen van creatie
als een duistere bijenkorf
van werken en wroeten
op jezelf
terwijl de wereld alleen maar klare honing wil

leve het atelier, dus
de laatste plek op aarde
waar het nog mag mislukken
op alle mogelijke manieren

de ene heeft het al gevonden
de andere zoekt
de volgende haat het werkwoord zoeken
de laatste wil het nooit vinden
maar iedereen vindt de kunstmarkt maar niks

bij de één klinkt Miles Davis
bij de andere Arvo Pärt
de volgende kiest heavy metal
de laatste doet het met dance
maar iedereen vindt de kunstmarkt maar niks

het is geen monochroom
het is een palet
dat u hier te zien krijgt

een blik in de sjakosj
een glimp van de slaapkamer
voel u vereerd

het atelier is niet de uitzondering van deze wereld
het zou de norm moeten zijn
iedereen een plek voor zichzelf, wat zou dat geven?
de lerares, de illegaal, de minister, de boer
de taxichauffeur, de ambtenaar, de postbode, de hoer
geef ze allemaal een atelier
een staatsgeschenk voor elke meerderjarige
geen kamer, geen kleedhok, geen isoleercel, geen bureau
maar een atelier
als een laboratorium
als een pauzeknop
om werk en wereld in heruit te vinden
het leven zou er wel bij varen

bedenk u dat bij uw bezoek in deze paddenhoek:
het gaat niet om het werk, maar om de ruimte
het gaat niet om de vlekken, maar om de plek
niet om de etalage, maar om het atelier
het atelier als voorstel
als een nieuwe plek
om alles anders te denken
alles anders dan het is

het leven zou er wel bij varen

(wouter hillaert, 23-10-16)